

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím:

Forrás:

Bp.

(Hely)

1929. X. 26.

(Idő)

(Köt. v. füz.) (O)

Osztályozás

Tárgy

389.6

Hely

Idő

"1929"

Személy

A főváros új kölcsöne és a közuti-kötvények valorizációja

A főváros új kölcsön felvételét tervező körülmények között időszerű annak vizsgálata, hogy az adott körülmények között milyen kifizetések vannak egy újabb nagyobb fővárosi kölcsönnek.

Mint emlékeztető, a főváros legutolsó kölcsönét 1926-ban kontrahálta 20 millió dollár értékben. Az akkori kedvező előfeltételeknek megfelelően, a fővárosnak ez a kölcsöne az elképzelhető legnagyobb sikerrel járt, amennyiben ezt a 20 millió dolláros kölcsönt 6 százalékos kamatozás mellett sikerült elhelyezni, ami nemzetközi relációban is a legolcsóbb hosszulejáratú emissziót jelentette. Igaz, hogy a városi kölcsönnek ezt az alacsony kamatozását a kedvező előfeltételek két irányban is elősegítették. Elsősorban az akkori általános és igen nagymérvű pénzbeség, amelynek következtében az amerikai pénzpiac európai kibocsátások iránt fokozott érdeklődést tanúsított, másodsorban pedig az éppen akkor kötött ostendei egyezmény, amelynek értelmében a főváros háborúelőtti aranykölcsöneit tudvalevően 100 százalékgig valorizálta. Ezenkívül éppen az ostendei egyezménnyel kapcsolatban a főváros külföldi hitelezőinek képviselői közvetlenül megvizsgálták a főváros anyagi helyzetét, s erről egy terjedelmes jelentésben számoltak be. Ez a jelentés a főváros helyzetét rendkívül kedvező színben tüntette fel és így szintén nagy

mértékben járult hozzá a 20 millió dolláros kölcsön kedvező elhelyezhetőségéhez.

A mostani kölcsöntervek azonban merőben más előfeltételekkel állnak szemben.

Szemben a legutóbbi kölcsön időpontjával a nemzetközi pénzpiac általános helyzete már magábanvéve is számottevő akadályokat gördít egy ilyen nagyarányú kölcsön elhelyezése elé.

A 6 százalékos városi kölcsön, mely tudvalevően 92 százalékon került kibocsátásra, időközben 76 százalékra esett vissza.

A kölcsön kontrahálásánál elkövetett hibák az egész magyar közhitel szempontjából súlyosan érezhetők, mert nyilvánvaló, hogy azok az amerikai tőkések, akik annak idején 92-es árfolyamon vásárolták a városi kölcsön kötvényeit, nem egyhamar felejtik el azt a súlyos veszteséget, amelyet a jelenlegi 76 százalékos árfolyam jelent. Az előrelátás hiánya talán egyetlen magyar kölcsönnél sem bosszulta meg magát annyira, mint éppen ennél a városi emissziónál. Akkor ugyanis, mikor a főváros ezt a kölcsönét 6 százalékos kamatozás mellett 92 százalékon helyezte el, az 1914-es 4 1/2 százalékos aranykölcsönének árfolyama 55 százalék körül volt, a diszparitás tehát a kétfajta kölcsön között egészen nyilvánvaló. Ilyen előfeltételek mellett a 92 százalékos kibocsátási árfolyam fenmaradására nem is lehetett számítani, mert vagy az 1914-es kölcsön árfolyamának kellett volna az 1926-os kölcsön paritására emelkedni, vagy pedig megfordítva, az utóbbinak az 1914-es kölcsön színvonalára visszaesni. Nem véletlen dolga, hogy az utóbbi eset következett be, szinte felbecsülhetetlen kárára az egész magyar emissziós-ügynek.

Világos tehát, hogy a fővárosnak mostani kölcsönénél új piacok felé kell orientálnia, amelyek közül elsősorban a francia, hollandi és svájci piacok jöhetnek tekintetbe. Itt azonban a főváros újabb nehézségekkel találja magát szemben. Ezek ugyanis azok a piacok, melyek a Közuti kötvények elértéktelenedésénél elsősorban vannak érdekelve. E kötvények devalválódását pedig ezek a piacok egy újabb fővárosi kölcsönnél aligha hagyják figyelmen kívül miután a főváros a Közuti jogutódja. Bizonyos tehát, hogy mindaddig, míg a főváros a Közuti kötvények kérdését nem rendezi, addig alig gondolhat arra, hogy európai piacokon újabb emisszióját sikerrel elhelyezheti.

Ennek a kérdésnek a rendezése főleg azért is sürgős, mert úgy az állami, mint a magánvasúttársaságok már keresztülvitték háborúelőtti kötvényeik valorizálását, egyedül a Közuti kötvények rendezése maradt mindaddig nyitva, ami a kormány intencióival is ellentétben áll.

Itt nagyon könnyen megismétlődhetnek azon súlyos hibák következményei, mely hibákat a főváros saját kölcsöneinek rendezésénél az ostendei egyezményt megelőzően elkövetett, amikor is az történt, hogy ugyszólván maga a főváros kergette magát bele egy 100%-os valorizációba.

1920-tól 1924-ig terjedő időben a főváros minden megegyezés előtt nemcsak a legmérebben elzárkózott, de még arra sem gondolt, hogy a külföldi kézben levő címleteit az akkori olcsó árákon visszavásárolva, csökkentse a forgalomban levő kötvények állományát, annak ellenére, hogy erre nemcsak bőséges alkalmak lettek volna, hanem még az ezirányú konkrét ajánlatokat is kereken visszautasította.

Ugyanez a helyzet most a Közuti kötvénynél is, amelyekből mintegy 20—25 millió névértékű címlet van külföldi tulajdonban. Ezek a kötvények jelenleg csak névleges árfolyammal bírnak, miután forgalom bennük egyáltalán nincsen. Ez a névleges árfolyam 4—4 1/2 pengő körül van, vagyis olyan alacsony színvonalon, mely a főváros számára rendkívül kedvező kiindulópontot jelenthet egy, a külföldi címlettulajdonosokkal létesítendő megegyezésre. Kétségtelen ugyanis, hogy a külföldi kötvénnytulajdonosok megértéssel fogadnák a főváros ilyenirányú kezdeményezését. Ezt annál is inkább, mert most még nem is gondolnak a kötvények 100%-os valorizálására. De hogy a külföldi hitelezők nem néznek tétlenül e számukra oly fontos kérdés rendezése elé, az abból is kitűnik, hogy ezek a kötvénnytulajdonosok címleteiket a külföldi kibocsátó intézeteknél deponálták, ami a külföldi hitelezők mobilizációjával egyenlő. Ezzel szemben a főváros a legnagyobb közönnyel kezeli ezt a kérdést, nem okulva saját címleteinél szerzett és az ostendei egyezményben érvényesült tapasztalatokon és így könnyen megismétlődhetik a külföldi tu-